

PRAKTISCHE LESVOORBEREIDINGEN VOOR
KINDERBEGELEIDERS IN DE KINDEROPVANG

VERBINDEND BEGELEIDEN

16 VOLLEDIG
UITGEWERKTE
MODULES

OVER VERBINDEND BEGELEIDEN,
EMOTIEREGULATIE EN
LIEFDEVOL BEGRENZEN

DIRECT INZETBARE
LESVOORBEREIDINGEN

PRAKTIJKGERICHTE
WERKVORMEN

CASUSSEN EN
REFLECTIEVRAGEN

DIDACTISCHE TIPS
EN MATERIALEN

KIJKEN • VERBINDEN
BEGRENZEN • BEGELEIDEN

*Samen bouwen aan
sterke kinderbegeleiders*

NATHALIE BLANCKAERT

MEER DAN 20 JAAR ERVARING IN KINDEROPVANG,
COACHING EN VORMING

Meer dan lesinspiratie

Een volledig docentenpakket bij de methode Verbindend Begeleiden.

356 PAGINA'S

Direct inzetbare
lesvoorbereidingen.

16 + 1 MODULES

Een doorlopende leerlijn
met verdieping.

> 30 UUR

Duidelijke lesopbouw en
richttijden.

Het pakket bevat drie op elkaar afgestemde onderdelen:

1. Lesvoorbereidingen - docentenscripts, werkvormen, casussen, differentiatie en reflectie.
2. Docentenhandleiding - visie, VB-model, didactische leerlijn en competentiekoppeling.
3. Evaluatiebundel - overhoringen, clustertoetsen, examens, rubrics en correctiesleutels.

Belangrijk: de studentenwerkbundel wordt afzonderlijk aangeboden. De lesvoorbereidingen zijn inhoudelijk op deze werkbundel afgestemd. Aankoop van het docentenpakket geeft geen kopieerlicentie voor studenten.

16 modules en één verdieping

Van observeren en begrijpen naar professioneel begeleiden en reflecteren.

1. Gedrag is communicatie

2. Waarom jonge kinderen grenzen nodig hebben

3. Prikkel, stress en overbelasting

4. Rust, ritme en voorspelbaarheid

5. Wennen en afscheid nemen

6. Slapen in de opvang

7. Eetmomenten in de opvang

8. Driftbuien begeleiden

9. Bijten, slaan en duwen

10. Omgaan met druk gedrag

11. Spel, verveling en zelfstandigheid

12. Co-regulatie en emoties

13. Communiceren met ouders

14. Samenwerken als team

15. Zelfzorg en stress

16. Teamafspraken

Verdiepingsmodule: Positief begrenzen

Uitgewerkte lesvoorbereidingen

Vaste structuur, duidelijke richttijden, docententaal, casussen, activerende werkvormen en differentiatie.

Module 1 Gedrag is communicatie

Waarom deze module?

Deze eerste module vormt het fundament van de volledige lesmethode **Verbindend begeleiden**. Alles wat in de volgende modules aan bod komt, vertrekt vanuit één centrale visie: gedrag is communicatie.

Jonge kinderen beschikken nog niet over de taal, de impulscontrole en de emotieregulatie om gevoelens en behoeften onder woorden te brengen. Daarom communiceren zij vaak via hun gedrag. Boosheid, huilen, slaan, terugtrekken of druk gedrag kunnen signalen zijn van wat een kind voelt, nodig heeft of nog niet kan verwoorden.

In deze les leren studenten anders kijken naar gedrag. Ze ontdekken dat professioneel begeleiden begint met observeren, begrijpen en afstemmen, nog vóór er sprake is van begrenzen of corrigeren.

Deze manier van kijken vormt de rode draad doorheen de volledige opleiding.

Leerdoelen

Na deze module kan de student:

- uitleggen waarom gedrag een vorm van communicatie is;
- gedrag onderscheiden van de onderliggende behoefte;
- gedrag observeren zonder onmiddellijk te oordelen;
- benoemen welke basisbehoeften achter gedrag kunnen schuilgaan;
- een eerste verbindende reactie formuleren.

Benodigd materiaal

- Werkbundel *Verbindend begeleiden*
- Observatiefiches
- Whiteboard of flap-over
- Stiften
- Post-its
- Groene en rode kaartjes (of twee gekleurde blaadjes per student)

Lesoverzicht

Lesonderdeel	Richttijd
Welkom en voorkennis activeren	10 minuten
Theorieblok 1	20 minuten
Reflectieoefening	10 minuten
Theorieblok 2	15 minuten
Casus Milan	20 minuten
Extra casus	10 minuten
Oefening 'Feit of interpretatie'	15 minuten
Rollenspel	20 minuten
Reflectie en afronding	10 minuten

Totale richttijd: ongeveer 2 uur en 10 minuten.

Praktische planning: de richttijden zijn indicatief. Bij minder beschikbare tijd kan de leerkracht een onderdeel met 'extra casus', 'verdieping' of 'extra werkvorm' doorschuiven naar een volgend lesmoment.

LESVERLOOP

Welkom en voorkennis activeren (10 minuten)

Doel van dit lesonderdeel

Een veilige en open sfeer creëren waarin studenten vrij hun ideeën durven delen. De voorkennis activeren en studenten nieuwsgierig maken naar de centrale visie van de opleiding.

Docent zegt

"Welkom allemaal.

Vandaag starten we met een zin die de basis vormt van de volledige opleiding. Eigenlijk kan je zeggen dat alles wat we de komende lessen zullen bespreken, terug te brengen is naar deze ene gedachte."

Schrijf vervolgens langzaam en duidelijk op het bord:

Gedrag is communicatie

Neem daarna bewust enkele seconden stilte.

Laat de studenten de zin rustig lezen.

Vraag vervolgens:

"Wat betekent deze uitspraak volgens jullie?"

Geef de studenten voldoende tijd om na te denken. Vermijd de neiging om de stilte onmiddellijk op te vullen.

Vaak komen de meest waardevolle antwoorden wanneer studenten even kunnen nadenken.

Laat verschillende studenten reageren.

Mogelijke antwoorden van studenten

Schrijf alle antwoorden zichtbaar op het bord, zonder ze meteen te beoordelen.

Mogelijke reacties zijn:

- boosheid
- verdriet
- frustratie
- aandacht vragen
- niet kunnen praten
- emoties
- grenzen

Theorieblok 1 Waarom communiceren jonge kinderen via gedrag? (20 minuten)

Doel van dit lesonderdeel

Studenten laten begrijpen waarom gedrag voor jonge kinderen een communicatiemiddel is en waarom zij gevoelens nog niet altijd onder woorden kunnen brengen.

Link met de werkbundel

Vraag de studenten om hoofdstuk 1 van de werkbundel te openen.

Lees de eerste pagina samen klassikaal.

Vraag de studenten om tijdens het lezen woorden of zinnen aan te duiden die zij belangrijk vinden.

Docent zegt

"Waarom kunnen jonge kinderen vaak nog niet vertellen wat ze voelen?"

Geef verschillende studenten de kans om te antwoorden.

Mogelijke antwoorden

- Hun taal is nog volop in ontwikkeling.
- Ze begrijpen hun eigen gevoelens nog niet altijd.
- Hun hersenen zijn nog niet volledig ontwikkeld.
- Ze kunnen emoties nog moeilijk reguleren.
- Ze reageren impulsief.
- Ze weten zelf vaak nog niet waarom ze boos of verdrietig zijn.

Docent licht toe

Vat de antwoorden samen.

"Jonge kinderen voelen vaak veel meer dan ze kunnen verwoorden.

Wanneer een kind zich overprikkeld voelt, kan het meestal nog niet zeggen:

'Het is hier te druk.'

Wanneer een kind gefrustreerd is, zal het zelden zeggen:

'Ik ben teleurgesteld omdat dit niet lukt.'

In plaats daarvan laat het kind zijn gevoelens zien via gedrag."

Benadruk vervolgens:

Gedrag is de taal van jonge kinderen.

Leg uit dat boosheid of huilen bij jonge kinderen meestal geen bewuste keuze is om moeilijk te doen. Vaak beschikken zij nog niet over voldoende taal en zelfregulatie om gevoelens anders te uiten.

Klassikale vraag

Vraag aan de studenten:

"Welke gedragingen zie je regelmatig in de kinderopvang wanneer een kind iets moeilijk vindt?"

Laat verschillende voorbeelden geven.

Schrijf deze op het bord.

Bijvoorbeeld:

- huilen
- slaan
- bijten
- schreeuwen
- speelgoed gooien
- weglopen
- zich verstoppen
- niet luisteren
- weigeren

Vertel de studenten dat ze later in de les zullen ontdekken wat achter al deze gedragingen kan schuilgaan.

Didactische tip

Sommige studenten zullen zeggen dat kinderen "aandacht zoeken".

Gebruik dit als leermoment.

Vraag door:

"Waarom zou een kind aandacht nodig hebben?"

Zo help je studenten beseffen dat aandacht geen negatief gedrag is, maar een menselijke basisbehoefte.

Veel voorkomende misvatting

Studenten denken soms dat jonge kinderen bewust lastig doen om volwassenen uit te dagen.

Leg uit dat het weinig helpend is om gedrag van jonge kinderen meteen als manipulatie te bestempelen. Onderzoek eerst welke emotie, behoefte, vaardigheid of omstandigheid mogelijk meespeelt.

Maak hierbij de link met de hersenontwikkeling: de delen van de hersenen die verantwoordelijk zijn voor impulscontrole en emotieregulatie zijn nog volop in ontwikkeling.

Reflectieoefening – Mijn eigen reactie op gedrag (10 minuten)

Doel van dit lesonderdeel

Studenten laten stilstaan bij hun eigen gevoelens en reacties wanneer zij moeilijk gedrag zien.

Professioneel handelen begint immers met zelfreflectie.

Docent zegt

"Niet elk gedrag raakt ons op dezelfde manier.

Sommige begeleiders vinden huilen moeilijk.

Anderen hebben het lastig met slaan, schreeuwen of voortdurend aandacht vragen.

Denk even na over jezelf."

Geef iedere student een post-it.

Vraag vervolgens:

"Welk gedrag vind jij persoonlijk het moeilijkst?"

Laat iedereen één gedrag noteren.

Mogelijke voorbeelden

- bijten
- slaan
- schreeuwen
- huilen
- weigeren
- gooien
- druk gedrag
- niet luisteren

Laat de studenten daarna nog een tweede vraag beantwoorden.

"Waarom vind je net dat gedrag moeilijk?"

Geef opnieuw enkele minuten denktijd.

Klassikale bespreking

Vraag enkele vrijwilligers om hun antwoord te delen.

Moedig studenten aan om ook gevoelens te benoemen.

Bijvoorbeeld:

- "Ik word er onzeker van."
- "Ik weet dan niet goed wat ik moet doen."
- "Ik voel frustratie."
- "Ik vind het lastig wanneer andere kinderen er last van hebben."

Casus 1 Milan

Doel van dit lesonderdeel

Studenten leren gedrag objectief observeren en onderscheiden van hun eigen interpretatie.

Link met de werkbundel

Vraag de studenten om de casus van Milan in de werkbundel erbij te nemen.

Geef hen enkele minuten om de casus individueel te lezen.

Docent zegt

"Lees de casus rustig door.

Probeer nog geen oplossing te bedenken.

We gaan eerst alleen observeren."

Geef hiervoor voldoende tijd.

Individuele verwerking

Vraag de studenten om de volgende vraag schriftelijk te beantwoorden.

Wat zie je?

Benadruk dat ze enkel feiten mogen noteren.

Geen verklaringen.

Geen interpretaties.

Klassikale bespreking

Vraag verschillende studenten naar hun antwoorden.

Wanneer iemand zegt:

"Milan is boos."

Vraag door.

"Wat zie je precies?"

Help studenten om concreter te formuleren.

Bijvoorbeeld:

- Milan gooit speelgoed.
- Milan huult.
- Milan duwt een ander kind.
- Milan roept luid.

Docent licht toe

"Dit noemen we observeren.

We beschrijven alleen wat we werkelijk zien.

We vullen nog niets in."

Tweede vraag

Vraag daarna:

"Wat zou er achter dit gedrag kunnen schuilgaan?"

Benadruk dat er meerdere antwoorden mogelijk zijn.

Oefening Feit of interpretatie? (15 minuten)

Doel van dit lesonderdeel

Studenten leren het verschil maken tussen objectief observeren en interpreteren.

Benodigd materiaal

Iedere student krijgt een groene en een rode kaart.

Groen = feit

Rood = interpretatie

Docent zegt

"Ik lees telkens een uitspraak voor.

Denk goed na.

Is dit een feit dat je werkelijk kan zien?

Of is het een interpretatie die iemand eraan geeft?"

Lees één voor één de onderstaande uitspraken voor.

Na iedere uitspraak steken de studenten hun kaart omhoog.

Uitspraak 1

Finn gooit een blok.

✓ Feit

Uitspraak 2

Finn zoekt aandacht.

✓ Interpretatie

Uitspraak 3

Sarah huult.

✓ Feit

Uitspraak 4

Sarah manipuleert.

✓ Interpretatie

Uitspraak 5

Noah loopt weg.

✓ Feit

Uitspraak 6

Noah is koppig.

✓ Interpretatie

Uitspraak 7

Mila duwt een ander kind.

✓ Feit

Uitspraak 8

Mila is agressief.

✓ Interpretatie

Nabespreking

Vraag na enkele uitspraken telkens:

"Waarom is dit volgens jou een interpretatie?"

Laat studenten uitleggen.

Docent licht toe

"Een feit kan iedereen zien.

Een interpretatie is onze eigen verklaring van wat we denken dat er gebeurt.

Professioneel observeren betekent dat we eerst feiten verzamelen, vóór we betekenis geven aan gedrag."

Didactische tip

Dit is een oefening die je later in de opleiding opnieuw kan gebruiken. Studenten merken vaak dat ze na enkele modules veel sneller het verschil zien tussen observeren en interpreteren.

Rollenspel Verbindend reageren in de praktijk (20 minuten)

Doel van dit lesonderdeel

Studenten laten ervaren hoe moeilijk én hoe waardevol een verbindende reactie kan zijn. Ze oefenen met het benoemen van gevoelens, het bewaken van grenzen en het uitstralen van rust.

Docent zegt

"Tot nu toe hebben we vooral nagedacht over gedrag.
Nu gaan we oefenen hoe je als begeleider kan reageren."
Verdeel de klas in duo's.
De ene student speelt de kinderbegeleider.
De andere student speelt het kind.
Na enkele minuten wisselen de rollen.

Situatie 1

Een peuter speelt met een auto.
Een ander kind neemt de auto af.
De peuter slaat het andere kind.

Opdracht

De begeleider reageert zoals hij of zij op de stage of werkvloer zou reageren.
Laat de studenten ongeveer twee minuten oefenen.

Observerende studenten

Wanneer je met grotere groepen werkt, kan een tweede duo observeren.
Geef hen onderstaande observatiefiche.

Observatiefiche

Observeer de begeleider.

Observeerpunt	Ja	Nog oefenen
Blijft rustig spreken	☐	☐
Benoemt de emotie	☐	☐
Benoemt het gedrag	☐	☐
Bewaakt de grens	☐	☐
Geeft veiligheid	☐	☐
Gebruikt korte zinnen	☐	☐
Zoekt eerst verbinding	☐	☐

Module 13 Communiceren met ouders

Waarom deze module?

In de vorige modules lag de focus op het begeleiden van jonge kinderen. Je ontdekte hoe je gedrag leert begrijpen, emoties begeleidt, grenzen stelt en kinderen ondersteunt in hun ontwikkeling.

Maar kwaliteitsvolle kinderopvang draait niet alleen om het kind.

Een goede samenwerking met ouders is minstens even belangrijk. Ouders en kinderbegeleiders delen immers een gemeenschappelijk doel: het welbevinden en de ontwikkeling van het kind.

Binnen **Verbindend Begeleiden** vertrekken we daarom vanuit partnerschap. Ouders kennen hun kind als geen ander. Kinderbegeleiders zien het kind dan weer functioneren in een groep en kunnen belangrijke observaties delen. Wanneer beide perspectieven samenkomen, ontstaat een vollediger beeld van het kind.

Veel studenten vinden gesprekken met ouders spannend. Ze zijn bang om iets verkeerd te zeggen, weten niet hoe ze moeilijke onderwerpen moeten bespreken of voelen zich onzeker wanneer ouders emotioneel reageren.

In deze module leren studenten dat professioneel communiceren niet betekent dat je op alles een antwoord moet hebben. Het betekent vooral dat je respectvol luistert, objectief observeert en samen met ouders zoekt naar wat een kind nodig heeft.

Leerdoelen

Na deze module kan de student:

- uitleggen waarom een goede samenwerking met ouders belangrijk is;
- beschrijven welke informatie belangrijk is tijdens een overdrachtsmoment;
- op een respectvolle manier communiceren met ouders;
- observaties onderscheiden van interpretaties;
- een moeilijk gesprek voorbereiden;
- het belang van vertrouwen, discretie en partnerschap toelichten.

Benodigd materiaal

- Werkbundel *Verbindend begeleiden*
- Whiteboard of smartboard
- Stiften
- Casuskaarten
- Observatieformulier (optioneel)
- Post-its

Module 16 Teamafspraken: rust, duidelijkheid en verbinding

Waarom deze module?

In module 14 onderzochten studenten hoe professionele samenwerking en feedback een team versterken. In module 15 stond de draagkracht van de begeleider centraal. Deze slotmodule vertaalt beide inzichten naar gedragen teamafspraken.

Kinderen ervaren meer voorspelbaarheid wanneer begeleiders dezelfde basisafspraken hanteren rond gedrag, emoties, rust, ouders en veiligheid. Teamafspraken zijn pas waardevol wanneer ze concreet, haalbaar, bekend en regelmatig geëvalueerd worden.

Leerdoelen

Na deze module kan de student:

- uitleggen waarom gezamenlijke afspraken veiligheid vergroten;
- een onduidelijke praktijksituatie vertalen naar een concrete teamafpraak;
- verschillen tussen collega's respectvol bespreken;
- afspraken formuleren die observeerbaar en haalbaar zijn;
- een eenvoudige evaluatiecyclus voor teamafspraken gebruiken.

Benodigd materiaal

- Werkbundel *Verbindend Begeleiden*
- Werkblad teamafspraken
- Casuskaarten
- Grote bladen, post-its en stiften
- Whiteboard of smartboard

Lesoverzicht

Lesonderdeel	Richttijd
Instap – Eén situatie, twee boodschappen	10 minuten
Theorieblok 1 – Duidelijke afspraken zorgen voor veiligheid	45 minuten
Theorieblok 2 – Respect voor verschillen	15 minuten
Theorieblok 3 – Samen verantwoordelijkheid dragen	15 minuten
Casus 1 – Verschillende afspraken, verschillende boodschappen	20 minuten
Werkvorm – De Teamchallenge	30 minuten
Werkvorm – Van probleem naar gedragen afspraak	25 minuten
Samenvatting door de docent	5 minuten

Totale richttijd: ongeveer 2 uur en 45 minuten.

Praktische planning: de richttijden zijn indicatief. Een extra casus, verdiepingsvraag of aanvullende werkvorm kan naar een volgend lesmoment worden doorgeschoven.

Docentenhandleiding

De pedagogische visie, het VB-model, de didactische uitgangspunten en de aansluiting bij beroepscompetenties.

Hoofdstuk 3

Het VB-model

Een praktisch kompas voor professioneel handelen

Professioneel begeleiden vraagt meer dan kennis alleen. Kinderbegeleiders nemen elke dag beslissingen die een invloed hebben op het welzijn en de ontwikkeling van jonge kinderen. Op zulke momenten is het belangrijk om niet impulsief te reageren, maar bewust stil te staan bij wat een kind nodig heeft.

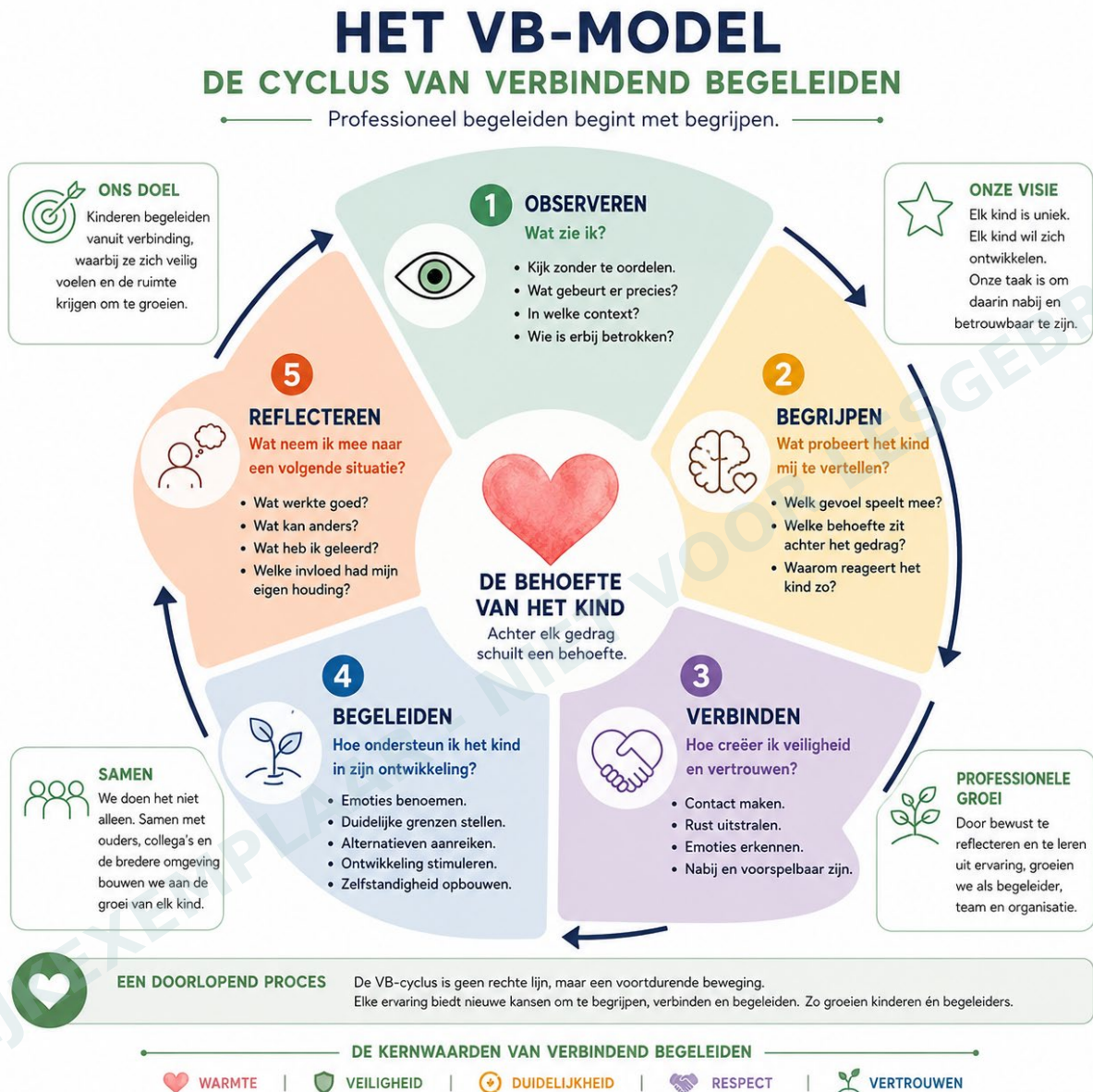
Daarom werd binnen Verbindend Begeleiden het VB-model ontwikkeld.

Het VB-model is een praktisch denkkader dat studenten ondersteunt bij het observeren, begrijpen en begeleiden van kinderen. Het helpt hen om situaties stap voor stap te analyseren en bewuste pedagogische keuzes te maken. Zo groeit theoretische kennis uit tot professioneel handelen.

Het model vormt de rode draad doorheen de volledige lesmethode. Iedere module, praktijkopdracht, stage-ervaring en evaluatie sluit aan bij deze manier van denken.

De VB-cyclus

Het VB-model bestaat uit vijf opeenvolgende stappen die samen één voortdurende cyclus vormen.

Figuur 1. De VB-cyclus: Observeren – Begrijpen – Verbinden – Begeleiden – Reflecteren.

De cyclus is geen stappenplan dat één keer wordt doorlopen. Professioneel handelen is een voortdurend proces. Na elke situatie observeert de begeleider opnieuw, probeert de situatie beter te begrijpen en leert uit de ervaring. Zo groeien zowel het kind als de begeleider stap voor stap verder.

Aansluiting bij de leerplandoelen

Naast de beroepskwalificatie ondersteunt deze methode ook de realisatie van de leerplandoelen binnen de studierichting **Opvoeding en Begeleiding**.

De lesmodules besteden onder meer aandacht aan:

- ontwikkelingsgericht begeleiden;
- pedagogisch verantwoord handelen;
- observeren en interpreteren;
- welbevinden en betrokkenheid;
- communicatie en samenwerking;
- professionele reflectie;
- kwaliteitsvol handelen binnen de kinderopvang.

Hierdoor sluit de methode aan bij de verwachtingen van zowel het secundair onderwijs als het volwassenenonderwijs.

Het VB-model als verbindende schakel

Het **VB-model** vormt de pedagogische kapstok van de volledige methode. De verschillende beroepscompetenties worden niet als losse onderdelen aangeboden, maar geïntegreerd binnen één herkenbare werkwijze.

Door steeds opnieuw te **observeren, begrijpen, verbinden, begeleiden** en **reflecteren**, leren studenten de officiële beroepscompetenties op een natuurlijke manier toepassen in de praktijk.

Zo ondersteunt het VB-model niet alleen het leren, maar ook de transfer naar stage en beroepspraktijk.

Een samenhangende leerlijn

Alle lesmodules dragen bij aan dezelfde professionele ontwikkeling. Iedere module legt andere accenten, maar samen vormen ze één doorlopende leerlijn waarin studenten stap voor stap groeien in kennis, vaardigheden en professionele houding.

Een gedetailleerd overzicht van de koppeling tussen modules, competenties en leerdoelen is opgenomen in de **competentiematrix** achteraan deze handleiding.

Evaluatiebundel

Van korte kennischeck tot praktijkexamen, telkens met antwoordindicatoren, rubrics en ruimte voor feedback.

Zo gebruik je deze bundel

Deze bundel is ontworpen als modulaire gereedschapskist. Je kunt evaluaties letterlijk gebruiken, inkorten, combineren of aanpassen aan de opleiding, de beschikbare tijd en het niveau van de studentengroep.

Belangrijk Het docentendeel bevat correctiesleutels. Verwijder die pagina's voordat je een studentenversie verspreidt.

Vier inzetniveaus

- 1. Overhoring: korte, laagdrempelige kennis- en begripscheck van 10 punten per module.**
- 2. Clustertoets: schriftelijke evaluatie van vier samenhangende modules, met kennis, casus en reflectie.**
- 3. Schriftelijk examen: integrale evaluatie over de volledige leerlijn, in twee gelijkwaardige versies.**
- 4. Praktijk-/mondeling examen: observeren, handelen, verantwoorden en bijsturen in een authentieke situatie.**

Aanbevolen cyclus

- 1.** Bepaal vooraf welk leerdoel en welk niveau van de evaluatiepiramide je wilt beoordelen.
- 2.** Kies een passend instrument en pas punten of antwoordruimte aan.
- 3.** Bespreek criteria en verwachtingen vóór de afname.
- 4.** Geef concrete feedback: wat is zichtbaar beheerst, wat is de volgende stap?
- 5.** Laat de student reflecteren en plan een kans om opnieuw toe te passen.

Overhoring 01

Module 1 Gedrag is communicatie

Naam		Datum	
Klas		Score	/ 10

Instructie: antwoord beknopt maar volledig. Gebruik professionele, niet-oordelende taal.

1. Leg in eigen woorden uit waarom gedrag bij jonge kinderen als communicatie kan worden gezien. [2 p]

2. Zet deze interpretatie om in een neutrale observatie: 'Sam is koppig en zoekt aandacht.' [2 p]

3. Noem twee basisbehoeften die achter moeilijk gedrag kunnen schuilgaan. [2 p]

4. Casus: Lina gooit haar beker op de grond wanneer het opruimsignaal klinkt. Noteer (a) een observatie, (b) een mogelijke behoefte en (c) één verbindende reactie. [4 p]

Praktijk-/mondeling examen

Naam		Datum	
Klas		Score	/ 100

Opdracht

De student observeert een afgesproken situatie, bereidt een kort begeleidingsplan voor en demonstreert of beschrijft professioneel handelen. In een mondeling gesprek verantwoordt de student keuzes en benoemt mogelijke bijsturing.

Verloop

Stap	Kernvraag	Verwachting
1. Observeren	Wat gebeurt er?	Noteer uitsluitend zichtbaar en hoorbaar gedrag en relevante context.
2. Begrijpen	Wat kan erachter zitten?	Formuleer meerdere mogelijke behoeften of beïnvloedende factoren zonder diagnose.
3. Verbinden	Hoe maak ik verbinding?	Beschrijf of toon taal en houding die nabijheid, respect en veiligheid bevorderen.
4. Begeleiden	Welke aanpak kies ik?	Stel een duidelijke grens, bied een haalbaar alternatief en pas de omgeving aan.
5. Reflecteren	Wat heb ik geleerd?	Evalueer het effect, je eigen aandeel en een volgende professionele stap.

Te bezorgen bewijs

- ☐ observatieblad
- ☐ kort begeleidingsplan
- ☐ praktijkdemonstratie of mondelinge toelichting
- ☐ zelfreflectie met concrete bijsturing

Beoordelingsrubric praktijk-/mondeling examen

Ken per criterium een score toe binnen de aangegeven weging. Gebruik de prestatieniveaus onder de tabel als gemeenschappelijke taal.

Criterium	Indicatoren	Maximum	Score
1. Observeren	Feitelijk, relevant, contextgericht; onderscheid tussen waarneming en interpretatie.	15	
2. Analyse	Meerdere plausibele behoeften/factoren; geen etiketten; verband met ontwikkeling en omgeving.	20	
3. Verbinden	Rustige houding, erkenning, professionele taal en afgestemde nabijheid.	15	
4. Veilig begeleiden	Heldere grens, passend alternatief, zorg voor betrokkenen en consequente opvolging.	20	
5. Plan en omgeving	Haalbare acties, taakafspraken, preventie en observeerbaar evaluatiemoment.	15	
6. Reflectie en groei	Eigen aandeel, effect, feedback benutten en concrete bijsturing formuleren.	15	

Prestatieniveaus

Sterk: Zelfstandig, onderbouwd, afgestemd en zichtbaar reflectief.

Beheerst: Correct en veilig; keuzes zijn meestal passend en worden voldoende toegelicht.

In ontwikkeling: De basis is aanwezig, maar uitvoering of onderbouwing is wisselend en vraagt steun.

Onvoldoende: Essentiële veiligheid, afstemming of professionele onderbouwing ontbreekt.

Alles voor de docent in één pakket

Een doordachte leerlijn in plaats van telkens opnieuw beginnen vanaf een blanco blad.

VOLLEDIG DOCENTENPAKKET - EUR 89,95

356 pagina's lesvoorbereidingen
16 modules + één verdiepingsmodule
meer dan 30 uur lesinhoud
docentenhandleiding met didactische leerlijn en VB-model
evaluatiebundel met toetsen, examens, rubrics en correctiesleutels

De studentenwerkbundel is afzonderlijk verkrijgbaar voor EUR 34,95.
Het docentenpakket en de werkbundel volgen dezelfde 16 hoofdstukken en vormen samen één doorlopende leerlijn.

www.hetbengeltjecoaching.be